



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Symbola.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

flores ad partum fructuum convalescant. Quia mirum non est, si quis bona inchoet; sed valde mirabile, si intentione recta in bono opere perducet. V. Beda in exposit. Job. l. 12.

Ascendit Joseph de Nazareth in Bethleh. Luc. 2. 4. De odore floris in refectionem panis. Sic de flore ad fructum ascendere debemus; id est, de proposito ad opus. Hugo Card. hic.

Qualis sermo, talis vita: arbor autem cognoscitur ex fructibus; non ex floribus, & foliis, ac ramis. Clemens Alex. l. 3. Strom.

Alia.

Ve pregnantibus, & nutrientibus, in illis diebus. Luc. 21. 23. Maturius igitur absolvatur hic partus, & cogitationes nostrae bonorum operum processibus explicentur; ut nihil imperfectum finis noster inveniat nihil inexplicitum terminus vitae nostrae offendant. S. Ambrosius. l. 2. de Caia, & Abel c. 1.

Quando bona proponimus, quasi manè in initio diei sumus: quia boni claritatem jam aspicere coepimus, quam sequamur. Sed hoc manè in plenum diem crescit; quando is, qui magna bona agere; ad, quod proposuit, in magna exhibet luce virtutis. S. Gregor. l. 4. in 1. Reg. 9.

§. II.

Proposita exequendi motiva.

Dixitque Deus: fiat lux, & facta est lux. Gen. 1. 3. In Mundo inter dixit, & factum est, multa solent intercedere; ut etiam aliquando, si dicta promissa, diuque expectata, veniant; tam serò tamen desperato animo intempestiva sint. Ferdinantus hic.

Sed in lege Domini voluntas ejus. Pl. 1. 2. Nè ipsam voluntatem putares otiosam, sequitur operationis effectus, qui Sancto proposito non sufficiebat tantum bona velle; nisi etiam desiderium suum continuò, plòque, labore satiaretur. Cassiodorus hic.

Exiit, qui seminat, seminare. Luc. 8. 5. Parum refert oculis, ac desiderio pergere, nisi & pedibus propediatis. Si jam seminat, quid exiit seminare? Joan. Cluniac: qui seminat de-

siderio, exiit opere seminare, ut nostrae salutis viam doceret. Did. Niss. Dom. Sexag. §. 2.

Surgens venit ad patrem. Luc. 15. 20. Unde surrexit? à voluptatum, & deliciarum, cathedrâ & peccatorum foveâ: siquidem bono voluntatis proposito adiunxit opus. Oporter enim non ea solum, quae Deo sint grata & accepta, velle; sed bonò animò desideria per bona opera quoque ostendere. Titus Bostr. hic.

§. III.

Proposita non servantur.

Antiochus in angustiis multa promittit. 2. Macchab. 9. 15. 16. &c. *Templum etiam sanctum &c.* Sed qui tot, tantaque, pollicetur imposterum; tunc, cum in stare exactio divina, nihil facit. Promittit omnium sacrificiorum sumptus imposterum; & nec agnum offert. Promittit se DEI præconem futurum omni locò; sed tunc nec minimum religionis actum facit in domo sua. Baeza. t. 2. l. 6. c. 3. §. 37.

Magister, sequar te, quòcunque ieris. Matth. 8. 19. Ad omnia posse quis promittit? dixisset cautius, sequar te, quòcunque iusseris. humanius certè, quòcunque volueris. S. Chrysost. l. 19.

Fuit, ut in comitiis provincialibus varia esset consultatio, & nulla ferè conclusio. Id homo ingenii faceti observans, chartam puram, sine scripturâ, in literarum formam convolvit, & fronti hoc unum inscripsit: *Comitiarum acta.* Nostra proposita comitiarum sunt acta; de multis consultamus &c. Drexelius Rosæ Select. virt. p. 2. c. 1. §. 3.

Arriaga tr. de act. hum. Disp. 16. Sect. 4. Hispanico proverbio dicitur: à dicto ad factum magnum est spatium.

Bonum propositum, quod in aurora prodit, in meridie jam occubuit. Est, qui manè calientissimam fundat orationem, ac totus ignitus devotissime communicet; dicit cum Plal. 29. 7. *non movebor in aeternum.* Sed ante meridiem jam gratiâ privatus est, & dicere potest. Plal. 129. 1. *de profundis.* Juglar. conc. 13.

TITULUS XXXIV. PROSPERITAS.

§. I.

Symbola.

Vidi stultum firmâ radice &c. Job. 5. 3. Comparat prosperitatem hominis in divitiis firmati pulchritudini arboris, quam maledicit, id est, malam esse pronuntiat. S. Thom. Aqu. hic Lect. 1.

Nè declines ad dexteram. Prov. 4. 27. S. August. in Deuter. q. 48. & alii, per dextram accipiunt prospera.

Quando splendebat lucerna ejus super

caput meum; & ad lumen ejus ambulabam in tenebris. Job. 29. 3. id est, quando prosperâ utebar fortunâ; quando dives eram, Cornelius hic.

Panis mendacii. Prov. 20. 17. est felicitas temporalis; quæ se panem esse mentitur, cum non sit; sed siliquæ porcorum; quæ non sariant, sed inflant. Hugo Card. hic.

Non erit eis matutina lux. Isa. 8. 20. q. d. nil eis erit prosperum, nil latum, nil lucidum; sed omnia obscura, tristia, adversa. Cornelius in Adagiis hic.

Eris quasi hortus. Isa. 58. 11. propter prosperi-

spertatem, vel omnium bonorum inadescientiam. S. Thom. Aqu. hic.

Expectavimus lucem; & ecce tenebra. Isa. 59. 9. lucem, id est, prosperitatem. Cornelius hic.

Diem hominis non desideravi. Jerem. 17. 16. Dies hominis prosperitas est temporalis, quæ nihil est. Hugo Card. hic in Esth. 9. Dies hominis est ille, quod homo prosperatur, potens est, honoratur, laudatur. Cornelius hic. Hanc prosperitatis diem Prophetæ respexerat, cum dicebat, *diem hom. &c.* S. Gregorius mor. l. 4. c. 15. quasi dies quædam est, cum huius Mundi prosperitas ardet. Sed dies ille in noctem definit: quia sapientia temporalis prosperitas ad tribulationis tenebras perducit. Ibid.

Facto vespere &c. Matth. 16. 2. Prasens afflictio futuræ serenitatis initium est: & e contrario, prasens iucunditas futuræ desolationis signum est. Unde Marth. 16. *Facto vespere dicitis, serenum erit; rubicundum est enim cælum; & mane; hodie tempestas: rutilat enim triste cælum.* Nunc cælum Sanctorum, qui pro Christo affliguntur, rubicundum est; sed crastinò serenum erit. E contrario malorum cælum modò rutilat; sed tempestatem futuram promittit. Hugo Card. in Sap. 11.

Stans à dextris altaris. Luc. 1. 11. à dextris, quia prospera, & bona, nuntiaturus advenerat, ait Euthymius.

Neque altitudo, neq. profundum &c. Rom. 8. 39. Possunt altitudo, & profundum, ad prospera, & ad adversa, referri. S. Thom. Aqu. hic Lect. 7.

Creaturæ, seu beatitudo temporalis, sunt olla fervens: cui si quis nimium adhaerit per amorem, timeat, nè se comburat. S. Vincent Ferr. f. de Commemor. S. Pauli.

§. II.

Prosperitas noxia origo peccatorum periculosa.

Num. 1.

Symbola, & similitudines.

Ex Veteri, & Novo.

Fædumque est diluvium. Gen. 7. 17. Ruperit l. 4. in Gen. c. 25. ait: eo tempore diluvium orbem obruisse, vere scilicet, quod pluvia, imbrisque rariores: defuisse verò mense Novembri; quando ineunte hyeme imbres magis solent fovere. Ex hoc noveris, voluptates, quæ vernò tempore frequentius capi solent, diluvium, & tempestates, consequi. Pinna Ethol. 7.

Prodiit, quasi ex adipe, iniquitas eorum. Psal. 72. 7. Adeps felicitatem, & prosperitatem, significat. B. Theodoretus hic.

Occidit pingues eorum. Psal. 77. 31. Scilicet pingues epulones. Gaudeant ergo macilentæ pecudes; quia non occiduntur, sed pingues. Hugo Card. hic.

Nomen impiorum putrescet. Prov. 10. 7. In æstate, id est, prosperitate, facilius putrescit *Polyanth. Sac. Tom. II.*

virtus & fama, per vitia, quàm in hyeme, id est, adversitate. Similiter in tepore potius, quàm in fervore; atque in quiete potius, quàm in motu, quò fertur ad bona opera. Ex putredine nascuntur vermes, & serpentes. Sal autem suâ falsedine; & mel suâ dulcedine, corpora à putredine præservat. Cornelius hic.

Locutus sum ad te in abundantia tuâ; & dixisti non audiam. Jer. 22. 21.

Dorsa habentes contra templum Domini; & facies ad orientem; & adorabant ad ortum solis. Ezech. 8. 16. adorabant ad ortum solis, id est, ad ortum prosperitatis; prosperitas enim per solem intelligitur. Hugo Card. hic. Unde Job. 31. 26. *Si vidi solem, cum fulgeret.*

Ventus Auster contrivit te in corde maris. Ezech. 27. 26. Non sævus aquilo, sed lenis, & suavis, Auster contrivit tantam navim. Bæza t. 1. l. 1. c. 7. §. 30. In aquilone adversa Mundi, in Austro blandimenta designantur. S. Isidorus tua in Cant. 4.

Cum introisset Capharnaum. Matth. 8. 5. Juxta Hugonem, *villa consolationis*; ubi ad nutum omnia succedunt; ubi consolamur, animus jacet paralyticus, & vitiis malè torquemur. Pinna Ethol. 134.

Vespere autem factò, cum occidisset sol, afferebant ad eum omnes malè habentes. Marci 1. 32. Ut ex hoc cognoscamus, per ipsam Christi mortem Mundo fuisse redditam sanitatem. Nec non, cum advesperascit terrena prosperitas, aut cum humana claritas obscuratur; tunc est tempus percipiendæ salutis. His splendentibus desuper, malè se habentes ad Christum non veniunt. Sim. Cals. l. 5. c. 10.

Concluserunt piscium multitudinem copiosam. Luc. 5. 6. Excessus noxius; aurea mediocritas. Noxia fuit copia piscium piscatoribus: *rumpebatur rete eorum; impleverunt ambas naviculas, ita ut pene mergerentur.* Paoletti Dom. 4. Pent.

Filius infirmabatur Capharnaum. Joan. 4. 46. quod interpretatur villa consolationis, vel pinguedinis. Et in hoc notatur causa morbi, id est, peccati, abundantia, scilicet temporalis sanitas, & fortitudo corporalis, & cætera huiusmodi bona naturalia; quæ Dominus dat ad consolationem, & gratiarum actionem; sed nos vertimus in corruptionem. Hugo Card. in Joan. hic. Amor ejus agrotaverat in pinguedine Mundi: Ager quippe pinguedinis Capharnaum interpretatur. In abundantia rerum temporalium habità vel quasi, infirmatur hominum amor: qui, dum habet abunde, quod habendum est temperatè, ipsa intemperantiâ est agrotus. *incrassatus est dilectus &c.* Deut. 32. 15. Id. ib. c. 18.

Circumsulsi eum lux de cælo; apertisque oculis nihil videbat. Actor. 9. 3. Non ille obscuritate tenebrarum, sed luminis nimietate, excecatus est. S. Chrysost. hom. 4. de S. Paulo.

Ex Variis Authoribus.

Sicut luna, dum plena est, longius à sole distat;

T t t

stat;